

I. O. G. T. BLADET

Utgives av Medelpads Distriktråd i anledning av Ordens 50-års jubileum.

Anmälan.

Härmed första numret av distriktets egen tidning.

Den har tillkommit för att bli en förbindelselänk mellan distriktrådet och distriktets loger och dess medlemmar. Den vill vara ett språkrör för våra gemensamma intressen. Det är särskilt med tanke på det stundande jubileet, som åtgärden i främsta hand har vidtagits. Vi ha och komma att få åtskilligt att framföra till logerna och medlemmarna under den närmaste tiden — som vi annars måste delgiva genom utsändandet av cirkulär. Genom tidningen får våra meddelanden större spridning och inbesparing av åtskilligt tryck göres. Det är ett starkt skäl för att vi nu startat I. O. G. T.-Bladet så strax före årets distriklogemöte.

Tidningen skall icke endast bli ett språkrör för Distriktrådet och dess tjänstemän. Vi inbjuda distriktets goodtemplare att medarbeta och hälsa dem välkomna med bidrag.

Detta är första numret. I någon mån kan detta giva en föreställning om tidningens innehåll. Nu beror det på logerna och medlemmarna om tidningen i fortsättningen kan utgivas. Att ett distriktoorgan har sin stora mission att fylla äro nog alla ense om.

Distriktrådet.

(Att av L. D. uppläsa i logen.)

Medelpads Distrikloge

håller sitt 44:e årsmöte i Ordenshuset, Köpmangatan, Sundsvall, Pingsthelgen 1929, Ombudsupplmakter och motioner (i 2 ex.) skola insändas till D. S. före den 15 april 1929.

Njurunda och Sundsvall d. 22 mars 1929.

N. O. Englund.
D. T.

John Nordén.
D. S.

Medelpadsgoodtemplarnas jubileumsplan.

Till krets- och grundloger, ungdomsloger och studiecirklar!

Då vi i år går att fira minnet av Goodtemplarordens införande i vårt land, för vilket förberedande åtgärder redan har vidtagits, vilja vi erinra om det arbete och den gärning, som våra veteraner och föregångsmän utfört för att göra orden stark och dess verksamhet fruktbringande för den bygd, där goodtemplarorden vunnit insteg. Tack vare detta grundläggande, ihärdiga och offerfyllda arbete har orden även i våra bygder vunnit en säker och kraftig framgång. I allmänhet har det lyckats för våra veteraner att få logernas arbete på ett högt plan. Och logernas verksamhet för nykterhetssakens framgång, för de ungas fostran och för vårt arbete för folkbildning och uppfostran, har därför också kunnat vinna allmänhetens och det allmännas stöd och sympati. *Detta är det arv vi fått att förvalta. Är varje goodtemplare i detta distrikt beredd att alljämt vårda detta arv och föra goodtemplarorden framåt, till ökad inre styrka och till ökat förtroende, på det att varje loge skall bli den härd för nykterhet och andlig lyftning, varom våra föregångsmän drömde om och kämpade för?* Det är frågan. Må varje medlem betänka detta och handla därefter!

Distriktrådet är berett att efter bästa förmåga och i mån av resurser göra allt för vårt distrikts framgång och jubileets värdiga firande. Flera åtgärder i detta syfte har redan vidtagits. Den i höstas hållna samlingsdagen i varje loge, var eller avsåg att vara själva upptakten till jubileets firande. I varje loge tillsattes agitations- och jubileumskommitté, vars första åtgärd var att anordna månatligen återkommande möten och fester och på andra sätt göra propaganda för vår verksamhet. Distriktlagens synnerligen lyckade tvådagarskurs i början av detta år, ingick även i vår plan. Till ledning för logerna har cirkulär utsänts angående medverkan av flygande kolonner samt förteckning å fö-

reläsare. Efter hand skall denna förteckning kompletteras.

Från Storlogen har logerna tidigare erhållit cirkulär i samma angelägenhet. Detta jämte ett flertal artiklar i Reformatorn torde våra intresserade loger redan ha behandlat.

Distriktrådet har uppgjort följande arbetsplan för arbetets bedrivande under den närmaste tiden och för jubileets firande. Denna plan torde varje loge skyndsammast upptaga till behandling. Bäst är att genomgå den punkt för punkt och besluta i varje särskilt fall. Givetvis är det ingenting som hindrar att logerna själva komma med något eget uppslag, men vi vilja därvid endast betona att allt, som skall utföras, måste vara av god beskaffenhet, så att det kan gagna ordens intressen och anseende.

För Distriktlagen:

1. Jubileet kommer att högtidlighållas dels med ett enskilt högtidslogemöte, dels ett offentligt, båda i Sundsvall. Det blir den 9 och 10 nov. Vi återkomma till detta längre fram, men vilja nu erinra om att distriktlagegraden kommer att meddelas och att ordens 25-års diplom överlämnas till därtill berättigade medlemmar. Distriktets loger, som så kunna, torde därför ordna det så, att de av dess medlemmar som äro berättigade att få diplom i fråga, kunna få det vid detta tillfälle. Rekv. av diplom har logerna själva att ombesörja och bekosta, ävenså inramningen.

2. För varje kretslogeområde utses inom distriktrådet en representant, som har att övervaka det insamlingen och jubileet planlägges i tid och utföres på bästa möjliga sätt.

3. Ett större sammaring för hela Medelpad planeras att hållas i Sundsvall i slutet av juni eller början av juli.

4. Distriktrådet vädjar till provinsens stats- och frikyrkopräster att i någon av sina predikningar vid tiden för 50-årsdagen om-

nämna jubileet ifråga och säga några ord om G:t. betydelse.

För kretslogerna:

1. Stora jubileumsfester hållas i varje krets. — Se D. T:s cirkulär.
2. Kretslogerna har att undersöka möjligheterna för nya logers bildande.

För grundlogerna:

1. De offentliga agitationsmötena, hälst varje månad, bör även i fortsättningen anordnas. Alla andra åtgärder för nyrekryteringen bör vidtagas. Diskutera det lämpligaste sättet därför. — Inbjud vid något tillfälle lärarekåren, arbetareorg., ungdomsklubbar, de frireligiösa och andra till fest med gediget program.
2. De loger, som ännu icke valt agitations- och jubileumskommitté torde genast göra detta. Lämpligt är att denna kommitté gör upp förslag för agitationen och jubileets firande. Den bör även ha hand om försäljningen av jub.-skriften, ordensmärken och annan material.
3. Logerna bör hemtaga nykterhetslitteratur. Nykterhetsrörelsens historia bör ingen loge eller dess bibliotek sakna.
4. Logernas lokaler uppsnyggas in- och utvändigt. — Erforderlig arbetsmaterial anskaffas.
5. Varje loge bör ha sin egen I. O. G. T.-flagga. Här är en uppgift för våra systor, som kunna anordna syföreningar för att få in medel till en dylik flagga, till dukar etc. — Begär prisuppgift från Oskar Eklunds förlag, Stockholm.
6. Loger som har möjlighet att få till stånd musik- och sångsammanslutningar överlägga snarast därom. Distrikträdet har uppdragit åt D. Sk. br. Em. Jakobsson, Sundsvall, att stå logerna till tjänst med önskad upplysningar, ev. besök, förslag till inköp av musikaler och dyl. Rabatt å musikhäfte kan utverkas och inköp förmedlas.
7. Logernas arbete under sommaren får icke vila. Det bör vara en hederssak för varje loge — inget undantag! — att hålla möten även under sommaren. Omväxla med utflykter, t. ex. till någon grannloge eller till någon naturskön eller minnesvärd plats. Planlägg i tid för sommarens arbete. Välj en programkommitté som får komma in med förslag.
8. Insamlingen till ordens nödhjulsfond måste bedrivas med största energi. Ingen enda av distriktets loger bör underlåta att delta i denna insamling. Vårt distrikt får icke vara sämre än t. ex. Västmanlands, som gått in för en insamling på 5,000 kronor. Detta innebär, att Medelpad med sin höga medlemsiffra bör uppnå ett insamlingsresultat av 10,000 kronor. — Se f. ö. det särskilda cirkuläret.

9. Logerna bör genomgå sina medlemsmatriklar och anteckna alla medlemmar som icke inneha tredje graden, men äro berättigade att ansöka därom. Dessa uppmanas att begära resp. loges rek. för gradens erhållande antingen vid mötet i pingst eller vid jubileumsmötet.

10. L. S. insänder till D. S. en förteckning å de veteraner inom resp. loge, som ingingo under åren 1879—1882. Dessa komma att inbjudas till högtidsmötet i Sundsvall.

11. Logerna torde fästa medlemmarnas uppmärksamhet på de av Storlogen planerade festligheterna i Göteborg 1929 och i Stockholm 1930.

12. Logerna bör vidtaga anordningar för mangrannt deltagande i de av distriktlogen och kretslogerna anordnade jubileumsfesterna.

För ungdomslogerna:

Ungdomslogernas arbetsuppgifter för den närmaste framtiden äro:

Förberedelser för sommarens utflykter. Som ett lämpligt tillfälle rekommenderas besök å distriktlogens stora sommarfest i Sundsvall. Tiden är ännu ej fastställd.

Delta i skriftspridning för grundlogernas räkning. Bistå resp. jubileumskommitté vid deras arbete. Här kan ungdomslogernas medlemmar göra mycket. Vänta ej på att logerna skola begära eder hjälp. Erbjud dem eder hjälp!

Öva unison sång, god sång livar sinnet!

Gör förberedelser för »mors dag». Inbjud alla mödrar till fest. Programmen bör vid dessa fester vara synnerligen omsorgsfullt förberedda. Låt de unga svara för programmen!

Rekvirera från förlaget och utdela konfirmationskort till ungdomslogernas medlemmar, som under våren skola konfirmeras.

För studiecirklar:

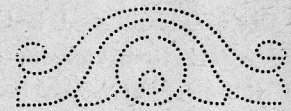
Om det är sant, att vår ordens verksamhet kan uppdelas på tre stora linjer, av vilka studieverksamheten är den ena, så får självfallet icke den tredjedelen fattas, när det gäller att mobilisera kraftresurserna. Då cirkelna emellertid för ett par år sedan firade jubileum, och därvid hade tillfälle att själva framträda inför allmänheten, torde det vara lämpligast att cirkelna denna gång delta i jubileet inom den ram, som grundlogen bildar. Och därvid kunna cirkelna utträtta mycket, t. ex. vid uppgörande av program för möten och fester, vid utförande av programmen bör cirkelns medlemmar delta. Gives det tillfälle att i programmet ge cirkeln en punkt, bör detta utnyttjas på så sätt, att studieledaren eller någon annan ger en kort redogörelse för cirkelns arbete, en kort historik eller dylikt. För detta än-

damål är Bokstugans jubileumsnummer 1927 utmärkt och kan erhållas från mig för en krona.

Dessutom bör cirkelna kanske först och främst planlägga sitt arbete för nästa arbetsår redan nu så att detta kan i sig själv bli ett värdigt firande av jubileet. Och så till sist: det skulle vara en ståtlig upptakt till 50-årsdagens firande, om samtliga cirklar i år inkomme med sina rapporter i föreskriven tid.

Sundsvall den 17 mars 1929.

N. O. Englund, D. T. O. A. Åström, D. R. John Nordén, D. S. Em. Jakobsson, D. Sk. F. E. Larsson, D. St. L. N. S. Ericsson, D. I. U. Erik Olsson, D. V. I. E. E. Sundström, v. D. T. Ester Arfström, D. K. Fridolf Persson, D. M. J. A. Olsson, b. D. S.

GNISTAN.

.....

Gnista, barn av den heliga, flammande Elden, den stora, den ädla och renande Ifrån den eviga glöden stammande Luttrande, smältande samman och enande. Gnista som glöder i människosjälarna Flamme du upp till en sprakande låga Tänd för de tusende fjättrade trälarne Aningens ljus där i mörker de tåga Att de ej mera gå vilse och famlande Utan tillsamman i hopar sig samlande Tåga framåt och bryta sig fram Fram som en friboren tänkande stam

Gnista i släktskap med solen den lysande. Värmande, strålände, livet givande Tänd upp en härd för de små vilka frysende Sträcka sin famn emot värmen, den livande. Gnista, tänd upp en stor och förgörande Brand mot det själviska usla och låga Bliv till en vådeld, en mäktig, förstörande Flammande högt emot himmelens båga. Bränn då till aska de djuriska drifterna Samla i bålet de smygande gifterna Och när dess mur störtar brakande samman Lik fågel Fenix, ur sprakande flammen Stiger en värld utur spillrorna opp Den som vi drömt om med enande hopp.

ROLF MÖRKE.

Från D. C.

Åren 1879—1929 skall helt säkert, när Sveriges kulturhistoria i en nära framtid kommer att skrivas för sagda tidsperiod, ha va åtskilligt att berätta om goodtemplarorden och den fostrargärning den utfört i de svenska bygderna under dessa femtio år. Det oerhörda röjnings- och odlingsarbete som pågått allt sedan ordens framträdande i vårt land, är icke ännu avslutat. Ännu finnes mycken obruten mark, vilket är nutidens goodtemplares skyldighet att söka förvandla till fruktbara ängder. Det uppbyggelsearbete till sundare och renligare levnadsvanor, som bedrivits av goodtemplarorden under det gångna halvseklet, är av så ofantlig betydelse, att man knappast kan mäta vare sig dess bredd eller djup. Detta stora och betydelsefulla uppfostringsarbete får naturligtvis icke avstanna, ja inte ens på något sätt avmattas, ty ännu återstår allt för mycket innan vårt svenska samhälle är sådant vi önskar detsamma — till bättnad för dess inbyggare.

*

Under innevarande år kan vi glädjas över att få fira femtioårsminnet av denna stolta och imponerande folk rörelses införande i Sveriges urgamla bygder. Vi goodtemplare av i dag känna oss lyckliga över att tillhöra denna stora idéella världsomfamnande brödrasammanslutning, som tagit till syfte och mål att befria vårt land och folk från alkoholens oerhörda skadeverkningar.

På samma gång känna vi en från vårt hjärta gående tacksamhetsskuld till våra många gamla ordenssyskon, som upptrampat de första stigarna och undanröjt de första hindren och så småningom brutit upp den stora kungsväg, vilken goodtemplarorden otvivelaktigt numera utgör i folkuppfostrande mening. Visserligen var kanske jordmänen tidigare något mera lättarbetad, beroende på olika omständigheter, varför även de första blockhusen gick relativt lätt att uppföra. Men man tog sig snart an med det grundläggande arbetet till den stora byggnaden, vilken vi nu snart i femtio år hållit på att bygga. Den har även tagit stora dimensioner, med flyglar och torn, och ännu är icke arbetet full-

bordat. Det är vår sak att fortsätta och fullfölja det stora befrielseverket. Det är ett arv, som våra många medlemmar uti de tusentals logerna i vårt land lämnat efter sig. Många av de banbrytande krafterna hava redan gått bort till det land varifrån ingen återvänder, och för varje år glesnar leden ibland de medlemmar, vilka den första tiden anslöt sig till vår orden. De har alla gjort sin stora insats. Nu är det vår tur att fortsätta framåt.

Under jubileumsåret och allt framgent är det säkerligen den största tacksamhet vi kan bringa våra kämpande kamrater från äldre tider genom att förvalta det erhållna arvet så ingenting förfäres eller på annat sätt inte kommer till sin fulla rätt. Det bör vara oss en hederssak, att väl vårda de erhållna ägodelarna och till kommande släkten överlämna dem väl förvaltade och räntebärande.

Vi böra därför mitt uppe i festens glädje och i minnenas helg, lova varandra ett aldrig tröttnande och uppoffrande deltagande i det stora kulturarbetet för mänsklighetens förbrödring och befrielse från rusdrycksslaveriets bojor, vilket goodtemplarorden i Sverige i snart femtio år så segerrikt arbetat för.

N. O. England.

Valintendenturen.

Enligt våra grundstadgar har logerna haft någon slags självbestämmanderätt när det gällt val av L. V. I. Man har i en hel del loger haft den uppfattningen att om man fått någon medlem över som vore villig att låta välja sig till intendent, så gjorde man det, annars gick det nog lika bra ändå. Detta resonemang är alldeles grundfalskt. Man beslutade därför också vid Storlogens senaste möte att *L. V. I. skall väljas vid första mötet i februari*, och för ett år. Det finnes alltså ingen rättighet för logen att låta bli om den så önskar. L. D. har skyldighet att se till att logen i detta avseende också följer ordens lagar.

Om någon loge i distriktet uraktlåtit att vid februarimötet välja L. V. I. måste detta ofördröjligen göras. Vid den kvartalsrapport som avlämnas i maj månad måste med-

delas vilken som är logens V. I. Anteckna å avsedd plats namn och tillförlitlig adress.

Rapporteringen för det gångna året ser icke ut att bli vad man hade hoppats. Endast ett fåtal loger har fullgjort sin skyldighet på detta område. Av rapporterna som inkommit äro de flesta från sådana loger där man knappast hoppats så mycket, då däremot loger med mycket stora förutsättningar slarvat oerhört. Hur går det till i Eder loge? Rapportera L. V. I. någon gång till logen? Propagera desamma inför logen för sin arbetsuppgift? Hava L. V. I. någon gång sökt klargöra för de övriga logemedlemmarna, vilken uppgift som är deras? Om denna gren av vårt arbete blivit styvmoderligt behandlad i tider som varit är ju all anledning att omedelbart rätta till ett sådant missförhållande. En del av de rapporter som inkommit äro icke ens undertecknade av vederbörande valintendent. Ett sådant tillvägagångssätt är knappast ägnat att väcka förtroende. L. V. I. ävensom K. V. I. måste taga sin uppgift på rama allvaret! Det är inte bara för nöjets skull som distriktloger och Storlogen betalar ut relativt stora summor för denna verksamhet. De fordra också att få se ett om också blygsamt resultat av sina anslag. Vår orden, femtioåringen, måste visa att den är åtminstone organisatoriskt fulländad. Alla distriktets loger måste avgiva rapport.

Medlemmarna i logerna kunna medverka till ett gynnsamt resultat på detta område. Vid logens första möte framställles till L. V. I. eller om han eller hon är frånvarande till L. D. en fråga om logen gjort sin plikt i detta avseende. Om icke så skett bör logen besluta att L. V. I. ofördröjligen skall fullgöra sitt uppdrag. Loger, vilkas övriga medlemmar alla fullgöra sina skyldigheter på ett alldeles utmärkt sätt, kan på grund av L. V. I:s slarv bli stämplade som mindre arbetsdugliga och målmetvetna. Ett föredragande av L. V. I:s rapport i logen är också en garanti i viss mån för att rapporterna bli någorlunda fullständiga och överensstämmande med verkligheten. Ett av de tre exemplar, som skola utskrivas, skall av logen arkiveras och bör fördenskull först godkännas av logen. Hur många rapporter från ifrågavarande tjänstemän finnas i allmänhet i logernas arkiv?

Detta är år ett klang- och jubelår. Vi fira vår femtioåriga tillvaro. Alla måste vi göra vårt yttersta för att för de utomstående visa en arbetsduglighet och framåtanda, som knappast kunnat anas. Vi måste kanske också styrka varandra inbördes i tron på vår egen saks möjligheter till resultat, om vi någonsin skall lyckas. Den ljumhet och liknöjdhet som i många fall karakteriserat vårt arbete måste förbytas i ideell panyttfödelse och aktivitet.

Ske alltså!

D. V. I.

Från D. S.

Kraftig medlemsökning

är att anteckna för det gångna arbetsåret. Allt sedan 1926 har distriktets medlemssiffror sakta men säkert varit i stigande. Så här visar statistiken:

Den 31 jan. 1926	7045
1927	7103
1928	7107
1929	7499

Alltså en ökning på icke mindre än 392 medlemmar för det senaste året. Denna ökning hade emellertid varit betydligt större om icke några loger gjort betydande medlemsavskrivningar.

Vakna upp!

Medelpads goodtemplare måtte tyvärr samt och synnerligen vara likasom sovande vad det gäller »Reformatorn» och dess betydelse för goodtemplararbetet. Jag har nämligen nu från tidningens exp. mottagit en förteckning på prenumerationen å de olika postanstalterna i distriktet. Resultatet är mycket nedslående. I distriktet fanns den 31 jan. 1928 enl. rapporterna 7,107 medlemmar och av dessa voro endast 383 st. prenumeranter. Således endast 5,4 %.

Resultatet innebär en ökning av 1 prenumerant. En prenumerant, när vi borde ha haft en ökning av minst 500. Det behövdes endast att varje logetjänsteman vore prenumerant så skulle detta ensamt utgöra cirka 700 ex. Jag kan f. ö. inte förstå hur man kan vara tjänsteman utan att hålla sig med Reformatorn. Tjänstemannauppdraget innebär ju en viss garanti för att intresse för orden och nykterhetssaken finnes och var skall man fördjupa detta intresse samt skaffa sig kunskaper i ämnet om ej i »Reformatorn».

Om vi närmare skulle granska prenumerantförteckningen så frågar man sig ovillkor-

ligen varför icke sådana platser som Fagerviksverken, Hovid, Johannisberg, Liden, Ljungaverk, Mattfors, Nedansjö, Söråker, Wivstavarv, Ånge, Wiskan etc. ha prenumeranter i större antal när det dock är relativt stora platser med mycket goodtemplare.

Vi ha nu ett jubileumsår och att »Reformatorn» ytterligare spridning är ett viktigt led i dettas firande har jag redan förut påpekat. Må nu de loger och kommittéer som hittills icke tagit uppgiften på allvar söka reparera detta genom att vid nu instundande kvartalsskifte tillföra tidningen en kraftig ökad spridning, var och en å sin plats.

Jag hänvisar f. ö. till de utsända cirkulären och ber tidningskommittéerna sätta sig i förbindelse med mig om någon hjälp skulle behövas i ett eller annat avseende.

Gå ur hus i hus, agitera på logemöten vid alla tillfällen, bombardera raksalonger, bibliotek etc. med förfrågningar efter Reformatorn till dess de tvingas skaffa den. Gör kort sagt allt vad Ni kan för att väcka dem som sova.

Sundsvall i mars 1929.

H. Höglund.

Distr.-omb. för Reformatorn.

.....

Förteckning å post- och korsbandsprenumererade ex. av Reformatorn vid postanstalterna i Medelpad.

Den inom () angivna siffran avser 1928. Den andra det antal prenumeranter som fanns i febr. 1929.

Alby (10) 22, Alnö (1) 7, Anundgård (1) 1, Erikslund (6) 6, Essvik (2) 16, Fagerviksverken (0) 1, Fränsta (14) 15, HaverövalLEN (1) 0, Hovid (0) 6, Indal (2) 0, Johannisberg (9) 5, Järkvitsle (11) 6, Klingsta (21) 10, Kvitsleby (26) 27, Kölsillre (5) 10, Liden (5) 1, Lidensboda (3) 2, Ljungaverk (4) 3, Lucksta (5) 6, Maj (10) 6, Mattfors (12) 10, Nedansjö (7) 8, Njurunda (6) 7, Rätansbyn (10) 0, Skönsberg (11) 10, Skönsmon (12) 10, Skönvik (9) 12, Stavreviken (0) 8, Stöde (1) 0, Sundsbruk (2) 1, Svarvarböle (0) 10, Sundsvall (128) 115, Svartvik (0) 6, Söråker (2) 9, Torpshammar (9) 7, Vattjom (1) 1, Vivstavarv (3) 2, Viskan (11) 1, Ånge (16) 12, Östavall (3) 3, Överturingen (1) 1. Sammanlagda antalet ex. 383 eller 5,4 % av medlemsantalet den 31 jan. 1928.

En pristävlan för jubileumsinsamlingen.

Vem vinner Ordensflaggan?

Distrikträdet har beslutat uppställa några priser för de kretsloger, som ernå bästa resultat vid jubileumsinsamlingen för Nöd-hjälpsfonden.

1. Den kretsloge, som vid insamlingen når högsta resultat (beräknat pr medlem) erhåller en Ordensflagga av prima material.

2. De kretsloger, som ernå sådant insamlingsresultat att det motsvarar 1 kr. pr medlem, erhåller ett konstnärligt utfört diplom.

Det bör påpekas att samtliga kretsloger, stor eller liten, har samma möjlighet att uppnå goda resultat av insamlingen och vinna något av dessa priser.

För att leda insamlingen i distriktets olika kretslogeområden har Distrikträdet utsett följande rådsmedlemmar, vilka i samarbete med kretsråden under den närmaste tiden kommer att planera för insamlingen ifråga: För Haverö: br. E. E. Sundström, Joh:berg.

- » Borgsjö: br. Em. Jakobsson, Sundsvall.
- » Torp: N. O. Englund, Njurunda,
- » Tuna: br. Fridolf Persson, Essvik,
- » Njurunda: br. J. A. Olsson, Sundsvall.
- » Alnö: br. O. A. Åström, Sundsvall.
- » Sundsvall: br. Erik Olsson, Vivstavarv.
- » Skön: str Ester Arfström, Sundsvall.
- » Timrå: br. John Nordén, Sundsvall.
- » Hässjö: br. N. S. Ericsson, Sundsvall.
- » Indal-Liden-Holm: br. F. E. Larsson, Vivstavarv.

JUBILEUMSPLANEN

skall logerna upptaga till behandling vid förstkommande möte.

Den som ingenting gör har ständigt bråttom och har aldrig tid; den som arbetar strängt har tid till allt.

ENGELFELDTS
Möbler — Mattor — Gardiner
Kyrkogatan 15 Sundsvall Rådhusgatan 17

VÅRA VETERANER.

I.

L. G. BYLIN.

A. E. WAAGSBÖE.

Porträtten av tvenne av Medelpads distrikts äldsta goodtemplare pryda detta första nummer av I. O. G. T.-bladet.

Bägge äro kända från otaliga d.-logemöten och genom sin mångåriga verksamhet inom vår Orden. Det är därför en överlopsgärning att ingå på en närmare presentation, varför vi endast skola i korta drag angiva de yttre konturerna av deras goodtemplargärning.

* *

Br. L. G. Bylin är född den 13 februari 1854 i Östra Emtervik, Värmland. Han har sålunda nyss passerat sitt 75:e levnadsår. På grund av missvisande uppgifter i matriklar hade så när inträffat, att hans högtidsdag förflutit obemärkt från den loges sida, varav han är medlem, men ett gunstigt öde vakade, räddande ett dyrbart tillfälle för sagda loge att bringa veteranen en mer än välförtjänt hyllning.

Br. Bylin är såsom goodtemplare endast en vecka yngre än sin loge, 101 »Strid och Frid». Han anslöt sig nämligen vid dess andra logemöte den 29 mars år 1882 och har alltjämt förblivit medlem av den logen. 1907 tilldelades han 25-årsdiplomet och 1927 veterammärket i guld. Det är omöjligt att till sitt fulla värde uppskatta allt arbete, som br. B. nedlagt för sin loge, för d.-l. och för I. O. G. T. På skilda tjänstemannaposter inom loge och d.-l. har han utfört en samvets-

grann gärning under årens lopp. Sedan ett par år bekläder han L. D.-befattningen.

På grund av ett olycksfall har br. B. under ett par månader icke kunant besöka logens möten, men han befinner sig dess bättre nu på vägen till krafternas återvinnande, varför han snart nog åter torde vara i aktivitet.

En trots årens mängd varmhjärtad ungdomlig idealitet är utmärkande för br. B. En omfattande beläsenhet på skilda områden parad med ett i alla skiften vaket sinnes inhämtande av erfarenheter ha förskaffat honom kunskaper och en visdom, som gör det personliga umgänget med honom intressant och underhållande. Född i de trakter, varifrån flera av vår litteraturs största gestalter under 1800-talet härstamma, medför han därifrån minnen, ännu starkt levande, av interiörer och förhållanden från gamla tiders värm-ländska bruk och gårdar. Aktivt verksam inom 80-och 90-talens politiska och kulturella rörelser äger han också därifrån en rik fond av minnen av sådant slag, som man icke finner över allt, men till vilka en yngre generation gärna lyssnar.

Br. A. E. Waagsböe är till levnadsåldern 10 år yngre. Han är nämligen född den 16 oktober 1864 och fullbordar sålunda till hösten sitt 65:e levnadsår. Såsom goodtemplare är han emellertid cirka ett halvt år äldre än sin moitié här ovan, ithy han anslöt sig till I. O. G. T. den 15 augusti

1881 vid bildandet av logen »Kamp og Seier» nr: 5 i Kristiansund, Norge. Han blev f. ö. då denna loges L. D.

Till Sveriges kom br. W. i september 1890, då han ingick i logen 813 »Hjerpe Skans» i Järpen, Jämtland. Här verkade han såväl inom logen som inom Östersunds d.-l. outtröttligt under 17 års tid. Från 1895 till sin avflyttning till Sundsvall 1907 beklädde han olika poster inom nyss nämnda distriktsloge. Han representerade också under flera perioder Östersunds d.-loge i Storlogen.

1907 kom br. W. som sagt till Sundsvall och han anslöt sig då till logen 3326 Svenske, varav han allt fortfarande är medlem. Inom vår distriktsloge har han, som bekant, också varit flitigt verksam, dels såsom D. M. dels såsom D. S., från vilken sistnämnda befattning sjukdom tvang honom att avgå.

Br. Waagsböe är den typiske, genuint 100-procentige goodtemplaren. För honom finns ingenting, som går utanpå Goodtemplarorden. Följaktligen har han också offrat icke så litet av tid och krafter i dess tjänst. I arbetet för Orden har han funnit sin högsta belöning, därom äro vi förvissade. Hans gärning som distriktslogetjänsteman präglades av ordning och reda, ett vaket sinne för det ordensmässiga och programliga samt obevekligt krav på ett värdigt handhavande av våra ceremoniella och andra goodtemplarvärden.

Sjukdom hindrar visserligen sedan några år br. W. från att aktivt delta i ordensarbetet, men Goodtemplarorden äger alltjämt hans kärlek och intresse i oförminskat mått.

Från D. St. L.

Arbetsåret börjar lida mot slutet och ännu har cirkelarna icke inbetalat avgiften till studieförbundet. Endast tio cirklar ha fullgjort denna skyldighet. Avgiften är 25 öre pr medlem efter fjolårets rapport. De cirklar som rapporterat endast för biblioteksrollen skola också betala en avgift av en (1) krona. Det torde vara bäst att de resterande cirkelarna den närmaste veckan inleverera avgiften, då i annat fall distriktlogen måste inbetala den, och avdrag härför göras å det blivande anslaget.

Bokstugan är fortfarande i det närmaste bannlyst från Medelpads cirklar. Och dock är den, sedan den övertogs av studieförbundet, och blivit försedd med en särskild avdelning för dels A, B, F:s cirklar och dels I. O. G. T:s cirklar, ännu mer oumbärlig för våra cirkelmedlemmar och studieledare. Måste det alldeles nödvändigt förbli så allt framgent, att Medelpads distrikt står bland de sämsta, när det gäller spridningen av Bokstugan? Det bör vara en hederssak för oss att sätta fart i arbetet för Sveriges billigaste, litterära tidskrift, studiecirkelarnas egen tidskrift: *Bokstugan*. Vi böra icke vara sämre än A, B, F.

Blanketter för årsrapporten utsändas i dagarna. Därvid vill jag fästa studieledarnas uppmärksamhet på en nyhet för i år. Hela den ekonomiska tablån jämte en del annat har avförts från årsrapporten och denna kommer således att endast innehålla uppgifterna rörande *studiecirkelarbetet*. Däremot skall redogörelsen, som nu ensamt kommer att innehålla den ekonomiska tablån, insändas till mig i tre (3) ex. Läs nogga igenom medföljande anvisningar!

Senast den 20 april skall rapporten vara insänd.

Broderligen:
Frej Emil Larsson.

Litteratur.

Göth, goodtemplaren och »kapplandsbonden».

Det berättas, att den småländske bygdeskildraren J. A. Göth brukar skriva sig som »kapplandsbonde» i hotelliggaren, när han är ute och reser. Det torde annars inte vara så ofta som de stockholmske portiererna få boka sig för en kapplandsbonde — Göth har som vi veta upptaget Jödde i Göljaryds roll som historieberättare på Skansen. Är man en kapplandsbonde — det gäller f. ö. vilket yrke som helst — så vill det gärna bli en yrkesanteckning i hotelliggaren, som blir ett pinn-

hål högre. Så är det nog med oss vanliga människor i allmänhet. Men Göth är den han är, enkel och anspråkslös, men med tjuvpojksglimten i ögat. Så är det också med hans skildringar från det småländska folklivet. Det är skildringar om de enkla männorna och kvinnorna ur folkets djupa led, som blir föremål för Göths skarpsynta och träffande skildringskonst. Göth är både en förträfflig skildrare och berättare, bådaderna gör han som en hel karl och mera till.

Göth har hunnit med sex böcker — han började visst med sitt författarskap på gamla dagar. Den senaste boken heter *Härdvallsgubbar* och andra (pris 4:75; Oskar Eklunds förlag, Stockholm).

Att Göth är goodtemplare, nykterhetsman märker man granneligen. Han berättar med förkärlek om sådana människotyper som lyckats klara sig genom svårigheterna och fått det bra, tack vare att de låtit glasen stå. Det berättar han med stor konstnärlighet, utan att ett ögonblick offra åt sentimentaliteten.

Göths böcker lämpar sig utmärkt att föreläsa ur vid loge- och studiecirkelmöten. Trevligare lektyr kan man knappast få. Hans böcker böra finnas i varje bibliotek.

—n.

REFORMATORN

har namn om sig att vara världens bäst redigerade nykterhetstidning. Den är saklig, men lättläst, men söker dock inte tävla med — Allers Familjejournal. — Vi hänvisa till Reformator-ombudets artikel i denna tidning.

Den stora allmänheten senterar

inte längre de fester och sammankomster, där man vill ge något tankeväckande och värdefullt.

Klagomål i den stilen möter man från olika platser i vårt land.

Och hur handlar nu även de föreningar, som en gång startats för att bibringa medlemmarna en högre livsnjutning. — Jo, naturligtvis faller man till föga för den andefattiga hop som skriker efter de banalaste nöjen. Kan någon mänsklig varelse upplysa oss om varför dylika s. k. idéella föreningen fortfarande låna skylt?

Det finns väl dock trots allt människor, som ha ett levande behov av att andas en andligt ren luft. Är det meningen att göra dem hemlösa?

Där man hänger upp en tavla, ställer ett skulpturarbete eller sätter en blombukett, utestänger man en bit råhet.

Från arbetsfältet.

Goodtemplararbetet i Haverö.

Vi har på känn att ett flertal kretsloger har haft särskilt förlig vind i sitt arbete under det senast gångna arbetsåret. Naturligtvis har detta berott på ett mer än vanligt intresserat arbete från grund- och kretslogernas sida. Haverökretsen torde höra till en av de bästa. För att få några intryck från denna landsända, har vi försökt att få en intervju med denna krets »överhuvud», K. T. br. Gust. A. Strandh i Kölsillre. Och när vi äntligen fingo tag i intervjuoffret, ställde vi till honom den frågan:

— Huru ligger goodtemplararbetet till i Haverö?

— Haverö är en socken på gott och ont. Den är mycket vidsträckt, men glest befolkad. »Ringlande» är och små, täcka sjöar åstadkomma en behaglig omväxling med den mörka skogen och bergen... Efter denna inledande, geografiska förkunelse, erinrade intervjuoffret om att av socknens omkring 3,000 innevånare är nära 10 % goodtemplare och nästan lika många som tillhöra ungdomsloge. Och det är ju rätt bra marscherat, men åtskilligt återstår innan Haverö är helt vunnit för vår sak. Det är egendomligt, säger br. Strandh vidare, att det finnes så många goodtemplare i Haverö, ty socknen är glest bebyggd och motståndet mot goodtemplarorden är allt fortfarande att räkna med. Loger finnes på de mera betydande platserna och en del av dessa av rätt gammalt datum.

— Hur är läget för närvarande, inflika vi av medfödd vana.

— Logernas arbete är mycket gott, och så stabila som logerna nu äro torde de förut aldrig varit. Nu finnes sex loger och fem ungdomsloger. Logerna hålla i allmänhet möten regelbundet och arbeta året om. Mötena äro också i regel välbesökta. Det är verkligen glädjande och upplytande att så ofta få se det gamla gardet på våra logemöten, som nu är fallet. Men det ställer också större fordringar på dem som skall hålla i »storåndan» och göra mötena trevliga och omväxlande. Jag vet sannerligen att mot detta synda vi ofta, men det borde aldrig ske. Varje logemöte borde vara en fest och där alla känner sig vara bland kamrater, bland systrar och bröder. Ungdomen är intresserad för logearbetet och medverka livligt till att vinna nya medlemmar, så att »vår skara växer dag för dag». Nöjesfrågan ordnar ungdomen på så sätt att lekar anordnas efter logemötets slut. Dans förekommer ej i samband med logemöte.

Vi giva Haverögoodtemplarna och särskilt dess ungdom en komplimang för att den

kunnat lösa nöjesfrågan på ett så oklanderligt men utmärkt sätt. — Vi hade så nära på glömt studieverksamheten, då vi i intervjuens elfte minut blevo erinrade om att kretsen har fem studiecirklar, av vilka tvenne f. n. »kommit litet efter», vilket br. Strandh ansåg vara onödigt, om de, som ställt sig i ledningen för desamma vilja lägga manken till en smula. Och det gör de nog också...

När vi sedan fått br. Strandhs beställning på en annons, att införas i detta utmärkta blad — vi rek. annonsen till flitigt studium av särskilt våra västermedelpadningar! — är intervjuen slut.

* *

— *En soaré* till förmån för Ordens nödhjälpsfond hölls i Sundsvall den 16 dennes. Flera dylika tillställningar kommer att anordnas för samma ändamål. — Manar till efterföljd i andra loger.

— *Skidtävlingar* hade den 17 dennes anordnats av Sundsvallskretsens ungdomsloger. 47 medl. deltog. Lagpriset gick till u. l. Nya Länkar, Selånger.

— *En S. G. U.-avd.* har bildats i Söråker. S. G. U:s ordf. br. Bolander torde inom den närmaste tiden komma att besöka Medelpad. Den nya avdel. är välkommen i arbetet!

— *U. l. Borgen*, Rågsta, Söråker, har reorganiserats. Int. är br. Helge Nordlund samt bitr. int. str Anna Johansson och Stina Roos. — God fortsättning!

— *Ny ungdomsloge* torde snart komma till stånd i Hallsta, Indal. Även i Viskan finnes stora möjligheter att bilda en ungdomsloge.

— *Storlogens ombudsman*, br. H. N. Broman har nu avslutat sin turné i distriktet. Hans intryck är att distriktet är i uppåtgående.

— *Ungdomsverksamheten*. Br. Albin Svensson från Ervalla bereser Medelpad för ungdomsverksamhetens räkning. Ett flertal möten har redan hållits och de ha samtliga varit lyckade.

— *Distriktets stora jubileumsfester* hållas i Sundsvall den 9 och 10 nov. Förbered redan nu för allmänt deltagande.

Försök alltid att se livets ljusa sida — det är ett utmärkt läkemedel.

När klockaren i Makalösa skulle bilda nykterhetsförening.

Det är många år se'n. Även till den lilla undangömda vrå av vårt land, som kallas Makalösa, hade det kommit en nykterhetspredikant och ställt till väsen. Hans ord hade gjort intryck, och själva klockarn, som just inte var känd för att spotta i glaset, ansåg det förenligt med sin plikt som skolans och kyrkans — ty han var skollärare också — tjänare att sätta sig i spetsen för bildandet av en blåbandsförening i socknen.

Till den ändan stegade han en eftermiddag till en av sockenpamparna, skolrådsledamoten och nämndemannen Olle Persson i Svängen.

»Hör du Olle», sa' klockarn, »skulle du inte vilja vara med om att bilda en blåbandsförening i socknen?»

Jo, det hade Olle ingenting emot, men klockarn kunde ju stiga in ett tag, så finge de språkas vid om saken. Olle hade för resten en skvätt konjak kvar, och den borde man väl göra slut på, innan man bildade någon nykterhetsförening.

Klockarn insåg det logiska i resonemanget, och gubbarna satte sig att pokulera.

Under tiden kom en annan sockenbo, Anders i Hulan, tillstädes, och frågade vad man hade för sig.

»Jo, vi hålla på att bilda en blåbandsförening», upplyste Olle.

»Jag kan se det», menade Anders, och förklarade desslikes, att han gärna ville vara med om en så god sak. De borde följa med honom hem, så kunde de i ro överväga ärendet.

Klockarn och Olle voro så mycket mer livade för förslaget, som Olles konjakkskvätt nu var utsupen, och så larvade de i väg. Anders hade emellertid bättre laddat än Olle, och vid kaffegökarnas mångfald diskuterades sedan nykterhetsfrågan på skarpen.

Allt detta diskuterande och pokulerande tog så hårt på klockarn, att de båda vännerna måste ta honom under var sin arm och leda hem honom. Anlända till klockarens bostad, reste de upp klockarfar mot förstugedörren och bultade kraftigt på.

Frun kom och öppnade, och som dörren gick inåt hammade klockaren i armarna på sin kära hälvt under det de båda andra skälmarerna smeto sin väg. Frun torde knappast förstått klockarns smeksamhet...

Någon blåbandsförening bildades ej den gången, men denna händelse bidrog nog i hög grad till att en förening sedermera kom till stånd i Makalösa och klockarn blev också medlem av densamma. Men det gick nog till på annat sätt den gången.

Erik i Svängen.

Från D. I. U.

Vårt distrikt kan nu rapportera 48 arbetande ungdomsloger, en rätt så aktningvärd siffra efter de senaste årens stora tillbakagång. Förhoppningar finnas, att jag under den närmaste framtiden får rapportera ytterligare tre reorganiserade ungdomsloger, ävenså hoppas jag att br. Albin Svenssons besök i Viskan skall resultera i att en ungdomsloge bildas därstädes.

Medlemsantalet är nu 5,133 st. Under året har övergått till grundloge utan att lämna u. l. 420 medlemmar, det största antal som övergått till grundloge på de sista tio åren.

Daggdroppen är ännu ej spridd i den omfattning, som är önskligt. Den ekonomiska frågan spelar här en stor roll. Ungdomslogerna saknar själva medel att bekosta prenumerationen och barnen ha många gånger smått om slantarna. Det har därför i en del u. l. varit nödvändigt att pruta ner prenumerationssiffran. Skulle ej grundlogerna här kunna räcka en hjälpsam hand? Lidens kretsloge beslutade vid sitt senaste möte att bevilja varje ungdomsloge ett anslag av tio kronor, som bidrag till prenumeration av Daggdroppen för innevarande år. Beslutet rekommenderas som synnerligen efterföljansvärt.

Alla intendent, som ännu ej till D. I. U. insänt avskrift av sin fullmakt för representation vid distriktmötet, böra snarast fullgöra denna skyldighet.

På förekommen anledning påpekas, att vid ombyte av intendent skola de gamla fullmakterna vederbörligen ifyllda insändas till D. I. U. ej till Ö. I. U. Skulle av en eller annan anledning fullmakten hava förkommit, så skall vederbörligt protokollutdrag från verkställande kommittén bifogas.

Årsrapport saknas ännu från 36 ungdomsloger. Dessa rapporter måste vara mig tillhanda senast den 15 april.

Besvara alla frågor, lämna ej en del obesvarade, kanske just den frågan som Ni lämnat obesvarad hade varit av stort intresse för D. I. U. att få besvarad.

De ungdomsloger, som under den närmaste tiden får besök av Storlogens ombudsman br. Albin Svensson måste göra allt vad som kan göras för att hans turné skall bli lyckad. Förbered dessa möten. Utsänd de inbjudningskort, som Ni erhållit till utomstående samt till ordenssyskon som sällan besöka mötena. Uppsätt de medföljande affischerna på lämpliga platser. Se till att lokalerna äro uppvärmda och i ordningställda. Meddela mig per omgående tiden för de olika mötenas början.

Med ordenshälsning.

N. S. Ericsson.

Leander & Olsson

1:a klass Rak- & Frisérsalong

Trädgårdsgatan 24 — Sundsvall
(Mitt emot Sundsvalls Tidning)

Ferm och tidsenlig expedition.

För Bibliotek och Studiecirklar
att beakta.

Starka och eleganta inbindningar ned till
de enklaste biblioteksband samt för övrigt
allt vad till yrket hör, utföres fort och
väl till lägsta möjl. priser. Införda offert!

M. Wikströms Bokbinderi

Sundsvall — Telefon 2484.

O. A. Åströms
Affärsbyrå

Sundsvall — Telefon 3157, 2257

Förmedlar försäljning av egendomar och affärer.

Utför revisioner och bokföringar.

Upprättar och ombesörjer handlingars ingivande till
myndigheter samt utför rättegångar.

GOTT KAFFE

sätter man alltid värde på.

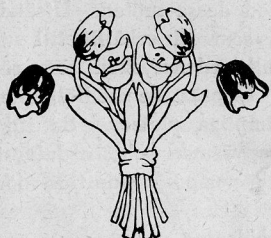
Café Wänhem

Rådhusgatan 23. Sundsvall. Telefon 1377.

En god bok

i ett starkt och trevligt band är en prydnad
för varje hem. Sänd Edra böcker, såväl nya
som gamla, till undertecknad, som utlovar
snabb leverans till lägsta möjliga pris. Be-
går offert! Bibliotek och studiecirklar er-
hålla rabatt.

GUST. A. STRANDHS BOKBINDERI,
Kölsillre.

Säg det med blommor!

Från Flora Blomsterhandel

Köpmangatan 6. — Telefon 3881.

AUKTIONSLOKALEN

Telefon 2775. VALD. BERGLUND. Telefon 2775.

Uppköper och mottager till försäljning all sorts
AUKTIONSGODS. Bouppteckningar, arvskiften
och auktioner utföres till billigt arvode.

THOMAS A. ANDERSSON

BEGRAVNINGSBYRÅ

Rådhusgatan 3 - Sundsvall.

Telefon 3448 - Sommarb. 1771

Etablerad 1888.

BALSAMERING OMBESÖRJES

Ombud för Svenska Eldbegängelseföreningen.

Leveranser till Tombola och Basarer,
utföres bäst och billigast av

Varuhuset Norrland

Torggatan 3. Sundsvall. Tel. 1768.

Största sortering.

Ramar till Diplom

levereras fermt och billigt av

L. HÜLPHERS, SUNDSVALL.

Glasmästeri- & Ramverkstad, Köpmangatan 17,
Telefon 4081.

Nyheter för våren i

Herr-, Barn- & Damskodon

köpes till humana priser i

Njurunda Koop. Handelsförening

Njurunda Bilstation

vid Kyrkmon

tillhandahåller billiga skjutsar på längre och kortare
vägsträckor. Bekväma vagnar.

Samtliga chaufförer tillhöra M. H. F.

John Bergstén. Emil Sjölund. Westlinder.